

1. Jak vnímáte vývoj samotné prevence kriminality v České republice?

„V úvodu bych rád zmínil, že přístup k prevenci kriminality v podmínkách České republiky (dále jen v ČR) je uchopen sofistikovaně a je úměrný potřebám soudobé společnosti.“

„Reaguje poměrně operativně na vyvstálé fenomény a další aspekty, jež označujeme kriminogenní faktory, kterým je nevyhnutelné věnovat náležitou pozornost optikou preventivního přístupu a dalšími opatřeními. Samotný vývoj nejen v ČR, ale i ve světě byl dán zejména rozšířením a uvědoměním si toho, že přístup k prevenci kriminality výhradně trestněprávním postihem pachatelů a represí není tou správnou cestou. Paralelně stejně důležitou rolí je preventivní strategie, která ve spojitosti s represivní strategií efektivně vybalancuje ochranu společnosti před kriminalitou. Tento osvícený přístup byl později aplikován a zapracováván obecně do strategií prevence kriminality a ČR je tomu názorným příkladem.“

„Prevence kriminality je v některých ohledech multidisciplinární, neboť má přesah do školství a prevenci rizikového chování, sociální oblasti, nýbrž i do bezpečnostního ranku.“

*„Navzdory uvedenému konstatování je nutné si uvědomit skutečnost, že prevence kriminality, jakožto rozlehlý soubor aktivit, představuje prostředky nerepresivní povahy a je součástí trestní politiky státu v jistých ohledech, má tedy **trestněprávní charakter**. V konečném důsledku se jedná o erudici a osvětu a v některých jistých ohledech i „výchovu“. Ostatně o tomto principu hovoří i Cesare Beccaria ve svém díle: „O zločinech a trestech“, kde jeden z citátů si převzal i Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR (dále jen OPK MV ČR) na úvodní stranu Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022-2023. A já s jeho zněním a smyslem mohu jen souhlasit. Na druhou stranu prevence kriminality má pojetí i **bezpečnostně právního charakteru**, neboť kriminalita je sociopatologický fenomén, jež narušuje bezpečnost a integritu příslušného subjektu/objektu. Proto jsem přesvědčen, že je také nedílnou součástí bezpečnostního systému České republiky v kontextu klíčových preventivních aktivit bezpečnostní politiky státu. U prevence vše začíná a výše popisované jenom podtrhuje samotný vývoj přístupu prevence kriminality ve světě a také v ČR ...“*

2. Jak byste z Vašeho pohledu zhodnotil tuto oblast? V čem spatřujete její silné stránky?

„Oblast prevence kriminality, jak marginálně popisují výše, je dynamická a vyžaduje flexibilní přístup s ohledem na turbulentní vývoj ve společnosti a dnes již mnohdy nekonvenční bezpečnostní fenomény.“

„Na prevenci kriminality, jakožto komplexní přístup preventivních a bezpečnostních aktivit s různou škálou opatření se mi líbí právě možnost zaujmout nekonvenčního a důvtipného postoje k řešení nějakých problémů a kriminogenních faktorů ve společnosti.“

*„Je tedy na Vás jak k řešení věci a problému přistoupíte, ale v první řadě je musíte umět definovat a zvážit možnosti načerpaných validních dat a vytvořit opatření. Zvolený přístup a charakter opatření musí poté korelovat s aspekty obsahového zaměření v prevenci kriminality (**tzv. sociální, situační prevence a prevence viktimnosti a obětem trestných činů**) a také situovat na příslušný okruh adresátů, které lze označovat také úrovněmi preventivních aktivit (tj. **primární, sekundární a terciární prevenci**).“*

3. Na co je potřeba se primárně zaměřit v této problematice?

„Strategie prevence kriminality ČR jasně deklarovala cíle, jimiž se chce MV ČR, potažmo Odbor prevence kriminality zabývat po dobu platnosti zmíněné strategie.“

„Může v těchto cílech nalézt nejen kontinuální podporu a rozvoj systému prevence kriminality v ČR (dokazuje přítomnosti dotačních titulů v této oblasti zmíněného odboru), práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy, nýbrž i kriminalitu páchanou dětmi na dětech a prevenci kybernetické kriminality a mnoho dalšího...“

„Taxativní výčet dokumentu je v jistých ohledech závazný pro kraje, které musí z národního dokumentu vycházet při vytváření koncepcí na místní úrovni. Na druhou stranu koncepce prevence kriminality vytvářené kraji a obcemi musí reflektovat vlastní potřeby a na analyzované problémy vytvářet adekvátní opatření, které ohledem na jistá specifika a jedinečnost územního správního celku jsou odlišné, a to je dobře. Nejedná se o roztržitost, ale reakci na vyvstalé fenomény na místní úrovni.“

„Středočeský kraj při práci na Koncepci prevence kriminality Středočeského kraje na léta 2023-2027 vycházel při formulování prioritních oblastí kraje ze strategických cílů Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027. Neboť vymezují určitý strategický směr a upozorňují na soudobé problémy kriminality na národní úrovni, dále reflektují potřeby ČR v této problematice. Středočeský kraj, jakožto největší kraj respektoval konstatované strategické cíle národní úrovně, ale zaměřil se také na

místní potřeby snižování kriminality, bezpečnostní a jiné aspekty samotného kraje, dále reagoval na aktuální palčivé otázky bezpečnostního charakteru.“

4. Jakých projektů je podle Vás v oblasti prevence kriminality nedostatek?

„V současnosti se nemohu ztotožnit s tím, že by byl nějaký velký nedostatek projektů napříč směřující na příslušný okruh adresátů, které lze označovat také úrovněmi preventivních aktivit (a to na primární a sekundární prevenci).“

„Jednoznačně však vnímám nedostatek projektů v ČR (z mnou dostupných informací), krom Středočeského kraje, a to projektů se zaměřením na terciární prevenci, tj. zejména resocializační programy kriminálně narušených osob). V rámci Středočeského kraje je projekt „Resocializace recidivistů na území Středočeského kraje realizován již od roku 2014–2022 a pravidelně je podporován z dotace MV ČR a jinak tomu nebude i v tomto roce. Řešení recidivy a recidivistů (nově označované „opakovaně trestané osoby“) je konstantní problém v ČR. Je vhodné zmínit skutečnost, že „efektivní řešení snížení vězeňské populace spočívá v kombinaci rozumné nastavené trestní politiky s politikou sociální“ a to je fakt, který musí zohlednit Ministerstvo spravedlnosti a resort práce a sociálních věcí. Zmiňované ústřední orgány státní správy jsou ty eminentní, na jejichž bedrech stojí optimalizace výše uvedených procesů a s tím spojené a navázané další činnosti. Nicméně samospráva a její zodpovědný přístup k realizaci projektů na místní úrovni na této bázi může, alespoň zlomkem přispět k řešení centrálního problému. A jsem zase u „prevence“, kde vše u ní začíná.“

5. Liší se Středočeský kraj od ostatních krajů České republiky něčím v oblasti prevence kriminality?

„Středočeský kraj je zejména specifický tím, že je největším krajem v České republice, co do počtu obyvatel tak také rozlohou. S tímto jdou ruku v ruce i bezpečnostní aspekty kraje, které korespondují a odvíjí se od zmíněných specifíků. Jednoznačně nemohu říci, že se Středočeský kraj nějak zásadně liší oproti jiným krajům z hlediska agendy, neboť ve všech případech se jedná o samostatnou působnost kraje a k této věci je přistupováno s respektem k platné a účinné právní úpravě obecně v ČR.“

„V čem jsem zásadně přesvědčen, že se Středočeský kraj liší, je zejména v nekonvenčním uchopení managementu oddělení a preventivně informativních a bezpečnostně právních aktivit směrem navenek ke společnosti.“

„V současnosti připravuje mé oddělení odborné eventy, které se budou zaměřovat na standardizaci a technické normy v oblasti prevence kriminality a jejich aplikace na příslušné objekty, eventuálně řízení se jimi během výstavby zmíněných objektů a ražení přístupu „security by design“.“

„V neposlední řadě více zviditelnit a představit koncept tzv. „SMART city a SMART technologie“. Tyto oblasti korespondují se soudobými trendy novodobého přístupu prevence kriminality a je tedy nevyhnutelné, jak se říká tzv. „jít s dobou“. Nejen výše uvedené, ale mnoho dalšího jsou oblasti, kterým se Středočeský kraj hodlá věnovat v tomto roce a minimálně po dobu platnosti Koncepce prevence kriminality Středočeského kraje na léta 2023-2027, kdy koncepční dokument je etalonem přístupu k prevenci kriminality v podmínkách Středočeského kraje.“